

veliki škandal se ni mogel prikriti in je bilo vsed tega nekaj dijakov, menda pet, izključenih iz realke, a — če smo prav obveščeni — šele po ostrih kontroverzah, ker so nemškonacionalni profesorji nasprotovali izključenju.

Tako, kakor v nas, je tudi drugod. V Celovcu sta bila te dni izključena dva dijaka radi žaljenja Veličanstva, v Ljubljani istih pet dijakov radi pangermanske demonstracije. To govori jasno. Teh prežalostnih pojavov je kriv duh, kateri vlada na zavodih, duh nemškega nacionalizma, čegar razširjevalce je iskati mej profesorji.

Ako je vladi ta duh všeč na nemških zavodih, nas to nič ne briga, ali na zavodih, kateri se namenjeni tudi Slovencem ali celo v prvi vrsti Slovencem, kakor ljubljanska realka, tega duha ne smemo trpeti, ampak zastaviti moramo vse sile in porabiti ves svoj uplv, da ga zatremo. Zategadelj bo pri sklepanju o realčnem zakonu dolžnost dež. zbora, da ne zagotovi samo slovenske paralelke na ljubljanski realki, ampak da tudi zagotovi, da bo na realki vladal drug duh, kar se more zgoditi na ta način, da se določi v realčnem zakonu, da mora ravnatelj znati slovenski.

Kar se tiče nemškonacionalnih profesorjev je pa zadnji čas, da se že ganejo državni poslanci.

Politični pregled.

Državni zbor. — Poslanska zbornica zdaj ves teden ni imela seje. V seji 25. oktobra je dokončala razpravo o budgetnem provizoriju za prvo polovico t. l. in sicer sta govorila generalni govornik contra Hofman-Wellenhof in generalni govornik pro dr. Herold. V isti seji je ministerski predsednik odgovoril na interpelacijo glede kuge, kateri odgovor je dal povod dolgi in živahni razpravi v naslednji seji. Danes, v petek, ima zbornica zopet sejo.

Vlada in desnica. — Razmerje mej vlado in desnico še vedno ni utrjeno. S Poljaki, s Slovenci, s Hrvati, z Malorusi in z nemško katoliško ljudsko stranko je vlada na čistem, ni pa še na čistem s Čehi. Ti so druge stranke poprej rotili na vse možne načine, naj ostanejo na strani vlade in naj nikar preveč ne zahtevajo, sedaj pa so sami najbolj sitni in stavljajo silne zahteve ter kažejo, da se ne udajo. Dokaz tega glasovanja o nagodbi, od katerega so se Čehi nalašč absutirali.

Razdvojena obstrukcija. — Nemške opozicijske stranke so se bile združile na skupno postopanje proti vladi. Ta skupnost se je razbila in nemške stranke so se zopet ločile. Uzrok temu je dalo postopanje veleposestnikov, ki so v nagodbenem odseku v družbi z Lahi in Mauthnerjeveci pripomogli desnici do večine. Ako bi bili oni glasovali proti nagodbi, bi ta ne bila prešla v specialno razpravo. Ti opozicijski nacionalci so vladi na ta način izkazali veliko uslugo, a nemški nacionalci, ki so bili z novo taktiko že ves čas nezadovoljni, so se slastno oprijeli te prilike in razdrli skupno organizacijo nemških obstrukcijskih strank. Odslej hodile bodo nemške stranke vsaka svojo pot, a vse kaže, da se nacionalci zopet oklenejo hrupne opozicije.

Za novo večino. — Krščanski socialisti so začeli boj proti nemški katoliški ljudski stran in vse kaže, da ne brez uspeha. Krščanski socialisti so dobili na svojo stran mnogo duhovnikov. Položaj nemške katoliške ljudske stranke je vsled tega jako težaven in kdo ve, če je intransigentni elementi na posled ne iztisnejo iz desnice.

Ogerska. — Madjari se poganjajo za uvedbo madjarskega bogoslužja za unijatske Madjare. Teh unijatskih Madjarov, ki so vsi pomadjarjeni Rumuni in Malorusi, ni veliko. Komaj je madjarska vlada dobila zagotovilo, da s svojo zahtevo zmaga, takoj je storila korake, da vtihotapi madjarščino v vse unijatske cerkve na Ogerskem. V unijatski cerkvi se ravna jezik po narodnosti vernikov; kjer so verniki Rumuni, je cerkveni jezik rumunščina, kjer so Malorusi je staroslovenščina. Madjarska vlada je ukazala, da v prihodnje v matrike ni več upisovati narodnosti otrok, ker misli, da čim izgine izkaz o narodnosti, bo lahko s pomočjo pomadjarjenih unijatskih duhovnikov urinila v vse cerkve madjarščino. — Ogerski državni zbor še vedno ni mogel priti do dela, ker nadaljuje opozicija z obstrukcijo, vsled česar je vlada že v strahu, kaj da bo nagodbo.

Kreta. — Evropski admirali so turškemu guvernerju naznanili, da mora prenehati turška uprava na Kreti dne 4. novembra. Bržčas se to še ne zgodi. Kakor je Turčija obljubila, da umakne svojo vojsko s Krete, pa tega še vedno ni storila, tako bo tudi glede uprave postopala po stari svoji taktiki, toliko laglje, ker se evropske velesile še vedno niso zjediniše glede prihodnjega guvernerja. Ruski minister zunanjih del je te dni prav v tej zadevi posredoval v Parizu in na Dunaju v prid grškega princa Jurija, in, kakor se poroča, z uspehom.

Pruska. — Volitve v deželni zbor pruski so končale z uspehom konservativnih strank. Socijalni demokratje niso postavili svojih kandidatov, ter so se njih volilci pridružili raznim liberalnim strankam, katere pa vzlic skupnemu postopanju niso mogli preprečiti konservativne večine v dež. zboru.

Francija. — Skoro teden dnij je trajala ministerska kriza. Na Brissonovo mesto je stopil oportunist Dupuy, kateri je bil že večkrat ministerski predsednik. Sestavil je oportunistično ministerstvo. Vojni portfelj je prevzel stari Freycinet. Nova vlada se bo morala naslanjati na oportuniste in na monarhiste in bo torej samo druga izdaja Mélinevega ministerstva. Porodila se je ta vlada v jako kritičnem trenutku. Kasacijski dvor je namreč znano Dreyfusovo zadevo postavil v nov stadij. Po večdnevni razpravi je sklenil, naj se izvrši dopolnilna preiskava. Za to preiskavo je treba tistih tajnih dokumentov, katere hrani generalni štab in katerih neče dati iz rok, iz česar se sklepa, da bi ti tajni dokumenti mogli silno kompromitirati sam generalni štab. Položaj je vsled tega jako kritičen in vseobčno se meni, da stojimo na predvečer važnih in dalekosežnih dogodkov.

Angleška. — Razpor mej Angleško in mej Francijo zaradi Fašode ob zgornjem Nilu se je poostiril. Francoski major Marchand je poslal svoje poročilo v Pariz in na podlagi tega so se začela diplomatska posvetovanja in pogajanja, ki so pa imela samo ta uspeh, da je Angleška mobitizirala jeden del svojega brodovja. Sodi se, da hoče na ta način le demonstrirati in pritiskati na Francijo, da vzlic temu je pride do vojne.

Kaj provzroči krojaču največ škode in kako se je ubrani?

(Spisal M. Kunc.)

Geslo: Krojač, postani trd!

Da je izguba pri krojaču podedovana nesreča ali rakrana tega obrta, to se je že davno spoznalo in pripoznalo. Resnica je, da ga ni obrta, kateri bi moral hote ali nehote toliko riskirati, kakor krojaški obrt v